

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

Бања Лука, децембар 2025. године

Приједлог
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

Члан 1.

У Закону о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15, 1/17, 58/19 и 48/24) у члану 2. у тачки 8) последије ријечи: „дилерска друштва“ додају се запета и нове т. 9) и 10) које гласе:

„9) донација представља новчано или неновчано давање које је дато без очекивања пословне користи или рекламирања, у сврху подршке непрофитним организацијама, хуманитарним акцијама, односно лицима којима је то потребно,

10) спонзорство представља новчано или неновчано давање с циљем давања подршке у замјену за услуге рекламирања или на други начин истицања пореског обвезника“.

Члан 2.

У члану 3. у ставу 1. у тачки 3) последије ријечи: „Републике Српске“ додају се ријечи: „или по основу продаје учешћа у капиталу у резидентним пореским обвезницима“.

Члан 3.

У члану 5. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Утврђивање пореске основе пореза на добит пословне јединице правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ врши се на начин како је то прописано одредбама за опорезивање нерезидената који обављају пословну дјелатност путем сталног мјеста пословања у Републици Српској.“

Члан 4.

У члану 7. тачка 2) брише се.

Досадашње т. од 3) до 7) постају т. од 2) до 6).

У досадашњој тачки 7), која постаје тачка 6), последије ријечи: „билансу“ додају се запета и нова тачка 7) која гласи:

„7) приходи од укидања претходно извршеног умањења вриједности акција или удјела у другим правним лицима, уколико расходи по наведеном основу нису били признати у пореском билансу“.

Члан 5.

У члану 9. у тачки 13) последије ријечи: „залиха“ додаје се запета, а ријеч: „и“ брише се.

У тачки 14) последије ријечи: „гудвила“ додају се запета и нова тачка 15) која гласи:

„15) расходи од умањења вриједност акција или удјела у другим правним лицима“.

Члан 6.

У члану 10. у ставу 1. последије ријечи: „обрачунатим примјеном“ додају се ријечи: „јасне идентификације“.

Члан 7.

У члану 14а. последије ријечи: „прелазе 30%“ додају се ријечи: „апсолутног износа“.

Члан 8.

У члану 21. став 3. мијења се и гласи:

„(3) На терет расхода се признаје и исправка вриједности датих зајмова, под условима и на начин како је то прописано у ставу 2. овог члана.“

Послије става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„(4) Потраживања из ст. 1. до 3. овог члана која су призната као расход, а касније се наплате, укључују се у пореску основицу за пореску годину у којој је извршена наплата.“

Члан 9.

Члан 23. брише се.

Члан 10.

У члану 34. у ставу 1. последије ријечи: „трансакције са повезаним лицима“ додају се ријечи: „(укључујући кредите и зајмове) у укупној вриједности већој од 50.000 КМ у пореској години“.

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) Порески обвезник је дужан документацију и анализе о трансферним цијенама из става 1. овог члана доставити у електронском облику Пореској управи у року од 30 дана од дана пријема захтјева Пореске управе за њихово достављање, а најкасније, и без посебног захтјева Пореске управе, у року од девет мјесеци након завршетка пореске године за коју се документација припрема.“

Члан 11.

У члану 35. испред ријечи: „Министар“ додаје се број 1 у обостраној загради.

Послије става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) На правила која нису уређена овим законом и правилником из става 1. овог члана примјењује се превод Смјерница Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), објављен на интернет страници Министарства, у дијелу у којем није у супротности са наведеним прописима.“

Члан 12.

У члану 40. последије става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„(7) Добит која се може приписати сталном мјесту пословања утврђује се на начин да одговара добити коју би могла да оствари, нарочито у погледу односа унутар нерезидента, да је било одвојено или посебно правно лице које се бави истим или сличним дјелатностима, под истим или сличним условима, узимајући у обзир извршене функције, коришћену имовину и преузете ризике од стране нерезидента путем сталног мјеста пословања.“

Члан 13.

У члану 41. у ставу 1. у тачки 2) последије ријечи: „наведеним активностима“ додају се запета и ријечи: „уколико трају дуже од 12 мјесеци“.

Члан 14.

У члану 46. тачка 3) брише се.
Досадашња тачка 4) постаје тачка 3).

Члан 15.

У члану 50. у ставу 2. последије ријечи: „Републици Српској“ додају се запета и ријечи: „у односу на добит која је остварена у иностранству“.

Члан 16.

У члану 52. у ставу 2. ријечи: „или иста“ бришу се.
У ставу 3. ријечи: „и те доказе поднесе Пореској управи приликом подношења пореске пријаве пореза по одбитку“ бришу се.

Члан 17.

У члану 58. у ставу 1. у тачки 2) након ријечи: „30 дана,“ додају се ријечи: „а најкасније, и без посебног захтјева Пореске управе, у року од девет мјесеци након завршетка пореске године,“.

Члан 18.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2026. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

(по хитном поступку)

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит садржан је у Амандману XXXII на члан 68. тачка 7. Устава Републике Српске, којим је прописано да Република уређује и обезбјеђује банкарски и порески систем.

Чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.03-020-3436/25 од 2. децембра 2025. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 7. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује порески систем и друге односе од интереса за Републику, а према члану 62. став 2. Устава прописано је да су средства буџета порези, таксе и други законом утврђени приходи. Такође, чланом 70. тачка 2. Устава прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Разлози за доношење овог закона садржани су потреби новелирања појединих његових одредаба, као и њиховог јаснијег нормирања.

Овим законом уводе се нови појмови који се односе на донације и спонзорство, с циљем разликовања ових категорија расхода.

Детаљније се уређује утврђивање пореске основице пореза на добит пословних јединица правних лица са сједиштем у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, тако да је предложеним рјешењем утврђивање пореске основице овим правним лицима изједначено са утврђивањем пореске основице пословним јединицама страних правних лица.

Надаље, измјенама овог закона признају се приходи од камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу. Такође, у пореском билансу се не признају приходи од укидања претходно извршеног умањења вриједности акција или удјела у другим правним лицима, уколико расходи по наведеном основу нису били признати у пореском билансу.

Уводи се метода јасне идентификације код признавања расхода на залихама, за оне залихе код којих се могу идентификовати трошкови који су садржани у њима. Такође, прецизније се прописује основица код утврђивања ефеката утањене капитализације, као и признавање расхода исправке вриједности датих зајмова у пореском билансу. Потраживања која се касније наплате укључују се у пореску основицу за пореску годину у којој је извршена наплата.

Овим законом прописује се и обавеза достављања документације о трансферним цијенама у електронском облику Пореској управи, у року од девет мјесеци након завршетка пореске године за коју се документација припрема, а питање трансферних цијена додатно се уређује директном примјеном Смјерница Организације за економску

сарадњу и развој, у дијелу који не уређује овај закон и подзаконски акти донесени на основу њега.

Поред већ прописаних, утврђује се и пореска основица која се односи на стално мјесто пословања, а сталним мјестом пословања сматра се извођење Законом прописаних радова, под условом да трају дуже од 12 мјесеци.

Предложеним рјешењима укида се обавеза достављања овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода у случају када се на приход нерезидента остварен у Републици Српској примјењује иста пореска стопа прописана овим законом. Такође, укида се обавеза достављања потврде о резидентности и овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода приликом подношења годишње пореске пријаве пореза по одбитку, а порески обвезник дужан је да посједује ове доказе у својој архиви.

Овај секретаријат констатује да је обрађивач, у складу са чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20), навео разлоге за хитно доношење овог закона.

Такође, обрађивач је, у складу са чланом 109. Устава Републике Српске, навео разлоге за раније ступање на снагу овог закона.

Републички секретаријат за законодавство је упутио одређене сугестије које су се односиле на побољшање текста Закона, као и на његово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), што је обрађивач у цијелости прихватио и уградио у текст Приједлога.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај приједлог усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит (по хитном поступку) може упутити даље на разматрање.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020-3469/25 од 3. децембра 2025. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит (по хитном поступку), нису идентификовани обавезујући секундарни извори права који се непосредно односе на предмет уређивања достављеног приједлога. Због тога је у Изјави о усклађености потврђена оцјена „Непримјењиво“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠEŃE ZAKONA

Законом о порезу на добит прописан је правни оквир за опорезивање добити правних лица у Републици Српској и нерезидената који остварују приход у Републици Српској. С обзиром на то да је основни текст закона из 2015. године, а значајније измјене истог су биле у 2017. години, у примјени наведеног закона јавила се потреба за јасније дефинисање појединих одредаба.

Измјенама Закона додају се појмови који се односе на донације и спонзорство, с циљем њихове реализације с обзиром на различит порески третман ових категорија расхода. Надаље, детаљније се уређује опорезивање пословних јединица правних лица са сједиштем у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, с обзиром на широко присутан проблем код одређивања прихода који треба припасти овим пореским обвезницима, те утврђивање пореске основице. Тако је третман и правила утврђивања пореске основице правним лицима из другог ентитета и Брчко Дистрикта БиХ

изједначен са пословним јединицама страних правних лица. Детаљније утврђивање правила је неопходно имајући у виду да правна лица из Федерације БиХ и БД БиХ у Републици Српској послују најчешће кроз оснивање пословних јединица, као и правна лица из иностранства, требали би да плаћају порез као самостални порески обвезник, међутим усљед постојања тзв. јединственог тржишта отежано је контролисати извор прихода, односно пословна јединица би требала издавати рачуне из пословне јединице и приказивати приход у пословној јединици за сав остварен приход у Републици Српској и припадајуће расходе како би овдје постојала пореска основица.

Међутим, за одређене дјелатности, најчешће услуге, отежано је надzirати приказивање прихода па су неопходна додатна правила која надзорном органу дају довољно основа за квалитетније утврђивање правилности приказивања прихода и расхода.

Предложеним законом укида се пореска олакшица која се односи на приход од камате на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу. Наиме, у претходном десетогодишњем периоду приход од поменутих камата није био саставни дио пореског биланса, односно у опорезиве приходе није се укључивао приход од ових камата. Посљедично, тај приход је био ослобођен пореза на добит што је у том периоду у тим фискалним и финансијским околностима био порески подстицај за куповину дужничких хартија од вриједности. Међутим, финансијске и фискалне околности су у овом моменту промијењене и урађене анализе показују да ова одредба не представља више подстицај и не утиче куповину дужничких хартија од вриједности из којег разлога је овим законом предложено њено брисање како за резидентне пореске обвезнике и тако и за нерезидентне.

Признавање одређених расхода и прихода у пореском билансу није било прописано на посебан начин, што је остављало слободу пореским обвезницима да ове расходе признају у складу са својим рачуноводственим правилима, што је имало различит порески третман ових категорија између појединих пореских обвезника. То се прије свега односи на умањење вриједности финансијских средстава – акција или удјела у другим правним лицима, као и датих зајмова другим лицима. Ово умањење ће бити признато у пореском билансу тек када се акције или удјели отуђе, било продајом, било престанком признавања истих на други начин.

Измјенама Закона се додатно прописују основни појмови у Закону, метода јасне идентификације код признавања расхода залиха. Наиме, ова метода се користи за оне залихе код којих се могу јасно идентификовати трошкови који су садржани у њима.

Даље, јасније се дефинише основица код утврђивања ефеката утањене капитализације, на начин да се прецизира апсолутни износ пореске основице код обрачуна ефеката утањене капитализације, омогућавајући на тај начин реалан износ расхода који се не признају у пореском билансу.

Даље, прописује се и признавање расхода исправке вриједности датих зајмова у пореском билансу, које се врши у складу са правилима којима се омогућава у цјелости признавање расхода исправке вриједности сумњивог потраживања која проистекне у вези са продајом робе или услуга. Такође, прописује се и признавање прихода у пореском билансу, у случају наплате претходно отписаних датих зајмова.

Такође, прописује се обавеза достављања документације о трансферним цијенама, с обзиром на присутну праксу код пореских обвезника да исту припремају накнадно за више пореских година тек након што им Пореска управа затражи наведену документацију. Такође, област траснферних цијена се додатно уређује на начин да се у правила за утврђивање уводе Смјернице Организације за економску сарадњу и развој, у дијелу који не регулише сам Закон и припадајући подзаконски акти. Уређена су и

правила за утврђивање пореске основице код сталног мјеста пословања, а посљедично и правила за утврђивање пореске основице код пословних јединица правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ. Појашњено је да се сталним мјестом пословања сматра извођење одређених радова, под условом да трају дуже од 12 мјесеци, чиме се елиминише обавеза креирања сталног мјеста пословања за радове који по својој природи трају у краћем периоду.

Ограничава се признавање пореског кредита за порез по одбитку који је плаћен у иностранству, на износ добити који је по истом основу остварен у Републици Српској.

У дијелу који се односи на порез по одбитку, елиминише се потреба достављања овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода у случају када се на приход нерезидента остварен у Републици Српској примјењује иста пореска стопа у односу на прописану стопу, те се елиминише обавеза достављања потврде о резидентности и овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода, приликом подношења годишње пореске пријаве пореза по одбитку.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20) дата је могућност, изузетно, за доношење закона по хитном поступку у случају када се законом уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона би могло проузроковати штетне посљедице по живот и здравље људи, безбједност Републике и рад органа и организација, те ако је то у општем интересу.

Пореска година је, уз изузетке, једнака календарској години и усклађена је са финансијском годином у погледу прописа о рачуноводству, тако да измјене у опорезивању добити правних лица у правилу би требале да се примјењују од почетка пореске године како би могле бити саставни дио пореских пријава за ту годину. Из тог разлога постоји оправдање за усвајање и овог закона у хитној процедури како би измјене које су садржане у њему биле примијењене од почетка године.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. врши се измјена члана 2. Закона, на начин да се додају појмови који се односе на донације и спонзорство, с циљем њиховог реализовања с обзиром на различит порески третман ових категорија расхода.

Чланом 2. мијења се члан 3. Закона, те се као обвезник пореза на добит додаје и правно лице из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ за добит остварену по основу продаје учешћа у капиталу у резидентним пореским обвезницима.

Чланом 3. мијења се члан 5. Закона, те се код опорезивања пословних јединица правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ упућује на одредбе које се односе на опорезивање нерезидената који обављају пословну дјелатност путем сталног мјеста пословања у Републици Српској.

Чланом 4. мијења се члан 7. Закона. Овом измјеном омогућава се признавање прихода од камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке ХоВ које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу. Такође, у пореском билансу се не признају приходи од укидања претходно извршеног умањења вриједности акција или удјела у другим правним лицима, уколико расходи по наведеном основу нису били признати у пореском билансу, што је у директној вези са

измјеном члана 9. Закона, којом се у пореском билансу не признају расходи настали по истом основу.

Чланом 5. мијења се члан 9. Закона, на начин да се у пореском билансу не признају расходи по основу умањења вриједности акција или удјела у другим правним лицима. Ово умањење ће бити признато у пореском билансу тек када се акције или удјели отуђе, било продајом, било престанком признавања истих на други начин.

Чланом 6. мијења се члан 10. Закона, на начин да се код признавања трошкова материјала и набавне вриједности продате робе примјењује и метода јасне идентификације. Наиме, ова метода се користи за оне залихе код којих се могу јасно идентификовати трошкови који су садржани у њима.

Чланом 7. мијења се члан 14а. Закона, на начин да се прецизира апсолутни износ пореске основице код обрачуна ефеката утањене капитализације, омогућавајући на тај начин реалан износ расхода који се не признају у пореском билансу.

Чланом 8. мијења се одредба из члана 21. Закона која уређује признавање расхода исправке вриједности датих зајмова у пореском билансу које се врши у складу са правилима којима се омогућава у цјелости признавање расхода исправке вриједности сумњивог потраживања које проистекне у вези са продајом робе или услуга. Такође, прописује се и признавање прихода у пореском билансу, у случају наплате претходно отписаних датих зајмова.

Чланом 9. брише се члан 23. Закона, јер се утврђивање пореске основице код пословних јединица правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ врши у складу са одредбама које се односе на опорезивање нерезидената који обављају пословну дјелатност путем сталног мјеста пословања у Републици Српској.

Чланом 10. Закона мијења се члан 34. Закона, те се прописује рок за доставу документације о трансферним цијенама Пореској управи.

Чланом 11. мијења се члан 35. Закона, те се дефинишу правила за утврђивање трансферних цијена примјеном превода Смјерница Организације за економску сарадњу и развој, објављеног на интернет страници Министарства, у дијелу у којем није у супротности са Законом и припадајућим подзаконским актима.

Чланом 12. у члану 40. последије става 6. додаје се нови став 7. којим се прописују правила за утврђивање пореске основице код сталног мјеста пословања, а посљедично и правила за утврђивање пореске основице код пословних јединица правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ.

Чланом 13. мијења се члан 41. Закона. Овом измјеном се појашњава да се сталним мјестом пословања сматра извођење одрешених радова, под условом да трају дуже од 12 мјесеци, чиме се елиминише обавеза креирања сталног мјеста пословања за радове који по својој природи трају краће.

Чланом 14. мијења се члан 46. Закона, којим се ослобађање од плаћања пореза по одбитку на прихода од камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке ХоВ које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу, аналогно измјенама у члану 7. Закона.

Чланом 15. мијења се члан 50. Закона, на начин да се ограничава признавање пореског кредита за порез по одбитку који је плаћен у иностранству, на износ добити који је по истом основу остварен у Републици Српској.

Чланом 16. мијења се члан 52. Закона. Овом измјеном елиминише се потреба достављања овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода у случају када се на приход нерезидента остварен у Републици Српској примјењује иста пореска стопа у односу на стопе наведене у члану 44. овог закона, јер ће приход свакако бити опорезован по највишој могућој стопи. Такође, елиминише се обавеза достављања

потврде о резидентности и овјерене изјаве о приходу и кориснику прихода приликом подношења годишње пореске пријаве пореза по одбитку, односно довољно је да порески обвезник докаже посједује у својој архиви, за потребе пореске контроле.

Чланом 17. мијења се одредба из члана 58. став 1. тачка 2) којом се прописује прекршај у случају недостављања документације о трансферним цијенама Пореској управи у року од девет мјесеци након завршетка пореске године.

Члан 18. садржи завршну одредбу о ступању на снагу овог закона, којом је прописано да се закон објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2016. године.

VII РАЗЛОГ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА

Чланом 109. Устава Републике Српске прописано је да закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања, а да могу ступити на снагу раније у нарочито оправданим околностима.

Разлози пријевременог ступања на снагу налазе се у чињеници да се ради о пореском закону који је везан за фискалну годину која одговара суштински календарској години.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Највећи ефекат предложеног законског рјешења очекује се од укључивања у обрачун пореске основице прихода од камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу.

Наиме, законским рјешењем које је на снази од 1. јануара 2017. године, предметни приход се није укључивао у обрачун пореске основице. Од 2017. године до 2024. године наведено ослобађање је имало за посљедицу губитак пореских прихода у износу од 38,7 милиона КМ.

Укидањем горе наведеног ослобађања доћи ће до повећања прихода буџета Републике Српске у износу од приближно 7 милиона КМ на годишњем нивоу.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 2.

Појмови у смислу овог закона имају сљедеће значење:

1) правно лице је лице које је регистровано за самостално обављање дјелатности ради стицања добити у складу са законима Републике Српске,

2) страно правно лице је правно лице које има сједиште у иностранству,

3) пословна јединица страног правног лица (у даљем тексту: стално мјесто пословања) је стално мјесто пословања страног правног лица гдје се пословање одвија у потпуности или дјелимично,

4) камата представља било који износ који треба да се плати у новцу или натури за кориштење новца, било да се плаћа обавеза по дугу или депозиту или у складу са уговором о лизингу, продаји на отплату или некој другој врсти продаје на одгођено плаћање,

5) основица имовине је цијена коштања или набавна цијена неке имовине и користи се за израчунавање добити и губитка од продаје или трансфера имовине и у сврху амортизације,

6) усклађена основица имовине је основица умањена за амортизацију и увећана за трошкове инвестирања и друге трошкове који се не одбијају, а који повећавају вриједност имовине,

7) инвестициона имовина је сва имовина коју посједује порески обвезник, а која се не користи за обављање дјелатности пореског обвезника,

8) финансијска институција обухвата банке, осигуравајућа друштва, друштва за реосигурање, лизинг друштва, микрокредитна друштва, берзе, добровољне пензионе фондове, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционе фондове, брокерска и дилерска друштва,

9) донација представља новчано или неновчано давање које је дато без очекивања пословне користи или рекламирања, у сврху подршке непрофитним организацијама, хуманитарним акцијама, односно лицима којима је то потребно,

10) спонзорство представља новчано или неновчано давање с циљем давања подршке у замјену за услуге рекламирања или на други начин истицања пореског обвезника.

Члан 3.

(1) У складу са одредбама овог закона, порески обвезник је:

1) правно лице, резидент Републике Српске за добит коју оствари из било ког извора у Републици Српској Федерацији БиХ, Брчко Дистрикту БиХ или у иностранству,

2) пословна јединица правног лица из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ, а која је регистрована на територији Републике Српске, за добит коју оствари из извора у Републици Српској,

3) правно лице из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ за добит остварену од непокретности које се налазе на територији Републике Српске или по основу продаје учешћа у капиталу у резидентним пореским обвезницима,

4) нерезидент који послује путем сталног мјеста пословања, за добит остварену из извора у Републици Српској и

5) нерезидент за приход, односно добит остварену из извора у Републици Српској.

(2) Порески обвезник је и правно лице из става 1. т. 1), 2) и 3) овог члана и у случају да оствари губитак у тој пореској години.

Члан 5.

(1) Пореска основица за пореску годину је разлика између опорезивих прихода и расхода који се одбијају за ту пореску годину, у складу са овим законом.

(2) Утврђивање пореске основице пореза на добит пословне јединице правног лица са сједиштем у другом ентитету или Брчко Дистрикту БиХ врши се на начин како је то прописано одредбама за опорезивање нерезидената који обављају пословну дјелатност путем сталног мјеста пословања у Републици Српској.

Члан 7.

Сљедећи приходи се не укључују у обрачун пореске основице:

1) дивиденда и удјели у добити у другом правном лицу са сједиштем у Републици Српској, уколико се исплаћују из добити на коју је обрачунат и плаћен порез на добит,

2) добици утврђени директно у капиталу,

3) приход од укидања резервисања и

4) приходи од усклађивања вриједности имовине, која у складу са овим законом подлијеже амортизацији,

5) приходи по основу усклађивања вриједности залиха и

6) приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу,

7) приходи од укидања претходно извршеног умањења вриједности акција или удјела у другим правним лицима, уколико расходи по наведеном основу нису били признати у пореском билансу.

Члан 9.

Сљедећи расходи се не признају при утврђивању пореске основице:

1) расходи који се не могу доказати вјеродостојним књиговодственим исправама,

2) камате због неблаговремено плаћених обавеза,

3) новчане казне, уговорне казне и пенали,

4) расходи принудне наплате јавних прихода,

5) расходи који се односе на неопорезиви приход из члана 7. овог закона,

6) губици на залихама због истека рока трајања залиха, као и расходи у вези са уништењем тих залиха,

7) исправка вриједности појединачних потраживања од лица којима се истовремено дугује,

8) поклони и прилози дати политичким странкама и организацијама,

- 9) порез по одбитку из главе VI овог закона, који је обрачунат и плаћен на терет исплатиоца,
- 10) губици утврђени директно у капиталу,
- 11) расходи од усклађивања вриједности имовине, која у складу с овим законом подлијеже амортизацији и
- 12) расходи који нису у вези с дјелатношћу коју порески обвезник обавља, осим ако ти расходи могу довести до остварења прихода по истом основу,
- 13) расходи по основу усклађивања вриједности залиха,
- 14) расходи од умањења вриједности гудвила,
- 15) расходи од умањења вриједност акција или удјела у другим правним лицима.**

Члан 10.

(1) Трошкови материјала и набавна вриједност продате робе признају се у износима обрачунатим примјеном **јасне идентификације**, просјечне пондерисане цијене или FIFO (енгл. first input – first output) методе, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство.

(2) Набавна вриједност залиха на почетку и на крају пореске године исказује се примјеном исте методе утврђивања набавне вриједности залиха.

(3) Изузетно од члана 9. тачка 13) овог закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. овог закона.

Члан 14а.

(1) Изузетно од члана 14. овог закона, расходи камата се не признају у пореском билансу за износ у којем нето расходи камата прелазе 30% **апсолутног износа** пореске основице, а у коју нису укључени приходи и расходи по основу камата.

(2) Нето расход камата у смислу става 1. овог члана представља позитивну разлику између расхода и прихода по основу камата.

Члан 21.

(1) Пореским обвезницима, изузев финансијских институција, признаје се на терет расхода исправка вриједности сумњивог потраживања која проистекне у вези са продајом робе или услуга, али само ако је приход од продаје био претходно укључен у пореску основицу пореског обвезника на сљедећи начин:

- 1) до 25% износа потраживања које је старије од 12 мјесеци,
- 2) до 50% износа потраживања које је старије од 18 мјесеци и
- 3) до 75% износа потраживања које је старије од 24 мјесеца.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, сумњиво потраживање признаје се у цијелости на терет расхода уколико није наплаћено у року од 12 мјесеци од дана доспијећа потраживања на наплату и ако је порески обвезник предузео најмање једну од сљедећих мјера за наплату тог потраживања:

- 1) утужио потраживање,
- 2) поднио захтјев за извршење надлежном суду,
- 3) покренуо поступак принудне наплате,
- 4) потраживање пријавио у стечајном поступку над дужником или
- 5) постигао споразум са дужником у поступку ликвидације или стечаја.

(3) На терет расхода се признаје и исправка вриједности датих зајмова, под условима и на начин како је то прописано у ставу 2. овог члана.

(4) Потраживања из ст. 1. до 3. овог члана која су призната као расход, а касније се наплате, укључују се у пореску основицу за пореску годину у којој је извршена наплата.

Члан 23.

Брисано.

Члан 34.

(1) Порески обвезник који има трансакције са повезаним лицима обавезан је да у вријеме подношења пореске пријаве пореза на добит посједује документацију о трансферним цијенама, која садржи довољно података и анализе на основу којих се може потврдити да су услови трансакција са повезаним лицима **(укључујући кредите и зајмове)** у укупној вриједности већој од 50.000 КМ у пореској години, у складу са принципом „ван дохвата руке“.

(2) Порески обвезник је дужан документацију и анализе о трансферним цијенама из става 1. овог члана доставити у електронском облику Пореској управи у року од 30 дана од дана пријема захтјева Пореске управе за њихово достављање, а најкасније, и без посебног захтјева Пореске управе, у року од девет мјесеци након завршетка пореске године за коју се документација припрема.

(3) Порески обвезник који има трансакције са повезаним лицем у износу изнад прага који пропише министар, дужан је да поднесе годишњу пријаву контролисаних трансакција.

Члан 35.

(1) Министар доноси правилник којим се уређује примјена правила о трансферним цијенама из чл. 31, 32, 33. и 34. овог закона.

(2) На правила која нису уређена овим законом и правилником из става 1. овог члана примјењује се превод Смјерница Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), објављен на интернет страници Министарства, у дијелу у којем није у супротности са наведеним прописима.

Члан 40.

(1) Нерезидент који обавља пословну дјелатност преко сталног мјеста пословања у Републици Српској плаћа порез на добит на пореску основицу која се односи на то стално мјесто пословања.

(2) Пореска основица из става 1. овог члана одређује се у складу са одредбама које су прописане у глави III овог закона, тако да се:

1) само приходи који се односе на стално мјесто пословања укључују у утврђивање пореске основице,

2) само расходи који су у вези са приходима тог сталног мјеста пословања укључују у расходе који се одбијају,

(3) Камата и припадајући трошкови по основу зајма, које одобрава нерезидент свом сталном мјесту пословања, не признају се као расход сталног мјеста пословања.

(4) Расходи сталног мјеста пословања према свом сједишту по основу ауторског права и сродних права и права индустријске својине се не признају.

(5) Сталном мјесту пословања у Републици Српској признају се општи и административни трошкови нерезидента који су у вези са приходима сталног мјеста пословања, а највише до висине учешћа прихода сталног мјеста пословања у укупном приходу нерезидента.

(6) Трошкови из става 5. овог члана доказују се актом нерезидента о критеријумима и методама алокације, те другим доказима којима се доказује да су дати трошкови у вези са остварењем прихода сталног мјеста пословања у Републици Српској.

(7) Добит која се може приписати сталном мјесту пословања утврђује се на начин да одговара добити коју би могла да оствари, нарочито у погледу односа унутар нерезидента, да је било одвојено или посебно правно лице које се бави истим или сличним дјелатностима, под истим или сличним условима, узимајући у обзир извршене функције, коришћену имовину и преузете ризике од стране нерезидента путем сталног мјеста пословања.

Члан 41.

(1) Стално мјесто пословања нерезидента је мјесто у Републици Српској гдје нерезидент обавља дјелатност у Републици Српској у цијелости или дјелимично, а подразумијева нарочито:

1) мјесто руковођења, филијалу, канцеларију, творницу, продавницу, радионицу, рудник, извор нафте или гаса, каменолом или неко друго мјесто експлоатације природних ресурса на територији Републике Српске и

2) мјесто извођења грађевинских, инсталатерских или монтажерских радова у Републици Српској, као и мјесто инсталације или структуре које се користе у истраживању или експлоатацији природних ресурса или дјелатност надзора у вези са наведеним активностима, **уколико трају дуже од 12 мјесеци.**

(2) Мјесто гдје друго физичко или правно лице послује у име нерезидента и има овлаштење да закључује уговоре у име тог нерезидента, сматра се сталним мјестом пословања нерезидента.

(3) Мјесто гдје домаће физичко или правно лице, без овлаштења да закључује уговоре у име нерезидента, послује у име нерезидента држећи залихе производа или трговачке робе из којих обавља редовне испоруке у име нерезидента, сматра се сталним мјестом пословања нерезидента.

(4) Стално мјесто пословања не обухвата:

1) кориштење од правног лица било каквог простора само у сврху смјештаја или излагања производа или робе која припада том правном лицу,

2) одржавање залихе производа или робе која припада правном лицу само у сврху чувања и излагања,

3) одржавање залихе производа или робе која припада правном лицу само с циљем обраде и дораде од другог правног лица,

4) продају производа или робе која припада правном лицу, а која је била изложена за вријеме сајма или изложбе уколико су ти производи или роба продати најкасније у року од мјесец дана од затварања сајма или изложбе,

5) мјесто обављања активности ради набавке производа или робе или прикупљања информација за правно лице,

6) мјесто обављања активности ради извршења било какве дјелатности припремне или помоћне природе за правно лице и

7) мјесто обављања активности за било коју комбинацију дјелатности у горенаведеним случајевима, с тим да је цијелокупна дјелатност која се врши на том мјесту пословања по својој природи припремна или помоћна.

(5) Нерезидент нема стално мјесто пословања у Републици Српској ако врши привредну дјелатност у Републици Српској преко брокера, генералног консигнационог агента или другог агента са самосталним статусом, с тим да је та дјелатност агента његова редовна привредна дјелатност.

(6) Нерезидент нема стално мјесто пословања у Републици Српској ако је под пословном контролом правног лица из Републике Српске или од лица које врши привредну дјелатност у Републици Српској, било преко сталног мјеста пословања или на неки други начин.

(7) Изузетно од начина одређивања сталног мјеста пословања из ст. 1. до 6. овог члана, ако уговор о избјегавању двоструког опорезивања на другачији начин уређује стално мјесто пословања у односу на одредбе овог закона, примијениће се одредбе тог уговора.

Члан 46.

Порез по одбитку не плаћа се на:

1) добит враћену у земљу нерезидента која се односи на његово стално мјесто пословања у Републици Српској, при чему добит враћена у земљу значи преосталу добит нерезидента након плаћеног пореза на добит у Републици Српској,

2) камате по кредитима и зајмовима кориштеним од правног лица из Републике Српске и сталног мјеста пословања нерезидента у Републици Српској за улагање у опрему и постројења у смислу члана 26. овог закона,

3) камате и премије осигурања плаћене нерезиденту који нема стално мјесто пословања у Републици Српској, на кредите коришћене од стране резидента Републике Српске за финансирање пројеката, за које је Народна скупштина Републике Српске утврдила да су од посебног значаја за Републику Српску.

Члан 50.

(1) Уколико правно лице – резидент Републике Српске остварује приходе у иностранству, а приход је опорезив и у Републици Српској и у иностранству, онда се порез плаћен у иностранству одбија од пореза на добит резидента у Републици Српској.

(2) Умањење пореза на добит за плаћени порез у иностранству за пореску годину не може бити веће од износа пореза на добит утврђеног примјеном стопе пореза на добит наведеног правног лица за ту пореску годину у Републици Српској, **у односу на добит која је остварена у иностранству.**

(3) Порески обвезник може умањити порез на добит за порез плаћен у иностранству, уколико достави одговарајућу документацију коју овјери пореска институција стране државе да је порез плаћен у иностранству.

Члан 52.

(1) Уколико се приход нерезидента остварен у Републици Српској, према одредбама уговора о избјегавању двоструког опорезивања, опорезује само у држави нерезидента, исплатилац прихода – резидент Републике Српске дужан је да прибави Потврду о резидентности за корисника прихода – нерезидента која је издата од надлежног органа државе корисника прихода, не старију од годину дана.

(2) Уколико се на приход нерезидента остварен у Републици Српској примјењује нижа пореска стопа у односу на стопе наведене у члану 44. овог закона,

заснована на уговору о избјегавању двоструког опорезивања, исплатилац прихода – резидент Републике Српске дужан је да обезбиједи Пореској управи, поред доказа из става 1. овог члана, и овјерену изјаву о приходу и кориснику прихода на обрасцу који прописује министар.

(3) Исплатилац прихода дужан је да у својој архиви посједује доказе из ст. 1. и 2. овог члана.

(4) Министар доноси правилник о условима и начину опорезивања порезом по одбитку.

Члан 58.

(1) Новчаном казном од 20.000 КМ до 60.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не посједује документацију о трансферним цијенама која садржи довољно података и анализа на основу којих се може потврдити да су услови трансакција у складу са принципом „ван дохвата руке“ (члан 34. став 1),

2) на захтјев Пореске управе, у року од 30 дана, **а најкасније, и без посебног захтјева Пореске управе, у року од девет мјесеци након завршетка пореске године,** не достави документацију из тачке 1) овог члана (члан 34. став 2),

3) не поднесе годишњу пријаву контролисаних трансакција са повезаним лицима (члан 34. став 3) и

4) врши исплате дивиденде и удјела у добити, а има доспјеле неизмирене пореске обавезе (члан 54).

(2) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ за прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.